

Paul Gerhardt,
Geh aus, mein Herz

1) Geh aus, mein Herz, und suche Freud
in dieser lieben Sommerzeit
an deines Gottes Gaben;
schau an der schönen Gärten Zier
und siehe, wie sie mir und dir
sich ausgeschmücket haben,
sich ausgeschmücket haben.

2) Die Bäume stehen voller Laub,
das Erdreich decket seinen Staub
mit einem grünen Kleide;
Narzissus und die Tulipan,
die ziehen sich viel schöner an
als Salomonis Seide,
als Salomonis Seide.

3) Die Lerche schwingt sich in die Luft,
das Täublein fliegt aus seiner Kluft
und macht sich in die Wälder;
die hochbegabte Nachtigall
ergötzt und füllt mit ihrem Schall
Berg, Hügel, Tal und Felder,
Berg, Hügel, Tal und Felder.

...

Paul Gerhardt,
Eksteren iru, mia kor'

tradukita de Manfred Retzlaff

1. Eksteren iru, mia kor'
kaj vidu, kiel la Sinjor'
vin estas regalinta.
Rigardu la ĝardenon vi
kaj vidu, kiel bele ĝi
sin estas ornaminta.

2. La arboj plenas de frondar',
sin kovras ankaŭ la kampar'
per bela, verda vesto.
Narciso, rozo kaj lili'
pli belas ja, eĉ multe pli³
ol ĉiu rob' de festo.

3. En la aeron svingas sin
alaŭdo kaj el la ravin'
kolombo al la nesto.
La talentita najtingal'
belege kentas en la val',
ĝi estas ĉarma besto.

...

---

³aŭ.

pli bele vestas sin, eĉ pli
ol Salomon' por festo

4) Die Glucke führt ihr Völklein aus,
 der Storch baut und bewohnt sein Haus,
 das Schwälblein speist die Jungen,
 der schnelle Hirsch, das leichte Reh
 ist froh und kommt aus seiner Höh
 ins tiefe Gras gesprungen,
 ins tiefe Gras gesprungen.

5) Die Bächlein rauschen in dem Sand
 und malen sich an ihrem Rand
 mit schattenreichen Myrten;
 die Wiesen liegen hart dabei
 und klingen ganz vom Lustgeschrei
 der Schaf und ihrer Hirten,
 der Schaf und ihrer Hirten.

6) Die unverdroßne Bienenschar
 fliegt hin und her, sucht hier und da
 ihr edle Honigspeise;
 des süßen Weinstocks starker Saft
 bringt täglich neue Stärk und Kraft
 in seinem schwachen Reise,
 in seinem schwachen Reise.

...

4. Konstruas neston cikoni',
 kaj la kokino, estas ĝi
 kun la idar' survoje.
 La kapreolo el la alt',
 la cervo kun rapida salt'
 malsupren venas ĝoje.

5. Rivero fluas tra la land',
 ornamas sin ĉe sia rand'
 per ombro-riĉaj plantoj.
 Dometoj staras apud ĝi,⁴
 aŭdeblas kelka ĝoja kri'
 kaj kelkaj belaj kantoj.

6. La laborema abelar'
 negoce flugas tra l' herbar',
 serĉadas la mielon.
 La forta suk' de l' vinberuj'
 fortigas la branĉaron tuj,
 plenigas ĉiun ĉelon.

...

---

⁴ aŭ:

Herbejoj kuŝas apud ĝi,

7) Der Weizen wächst mit Gewalt;
darüber jauchzet jung und alt
und rühmt die große Güte
des, der so überfließend labt
und mit so manchem Gut begabt
das menschliche Gemüte,
das menschliche Gemüte.

8) Ich selber kann und mag nicht ruhn,
des großen Gottes großes Tun
erweckt mir alle Sinnen;
ich singe mit, wenn alles singt,
und lasse, was dem Höchsten klingt,
aus meinem Herzen rinnen,
aus meinem Herzen rinnen.

9) Ach, denk ich, bist du hier so schön
und läßt du's uns so lieblich gehn
auf dieser armen Erden:
was will doch wohl nach dieser Welt
dort in dem reichen Himmelszelt
und güldnen Schlosse werden,
und güldnen Schlosse werden!

10) Welch hohe Lust, welch heller Schein
wird wohl in Christi Garten sein!
Wie muß es da wohl klingen,
da so viel tausend Seraphim
mit unverdroßnem Mund und Stimm
ihr Halleluja singen,
ihr Halleluja singen.

...

7. Tritiko kreskas sur kampar',
pri tio ĝojas la homar'
kaj laŭdas la bonecon
de tiu, kiu per donac'
regalas ĉiam nin sen lac'
kaj kreis ĉi riĉecon.

8. Mi mem ripozi povas ne,
la granda far' de Dio tre
vigligas miajn pensojn.
Kunkantas mi kun la natur'
kaj lasas el la koro nur
elflui miajn pensojn.

9. Aĥ, - pensas mi - se estas nun
tiele bele sub la sun',
sur tiu ter' mizera,
kiele estos ĝi ĉe vi,
en la ĉiel', ho kara Di',
en la transej' mistera!

10 Ho, kia ĝoj' kaj luma hel'
estados ja en la ĉiel'!
Kaj kiel ĝi sonados,
se la multnombra anĝelar'
per laŭta voĉ' laŭ la psalmar'
kantados kaj laŭdados!

...

11) O wär ich da! O stünd ich schon,
 ach süßer Gott, vor deinem Thron
 und trüge meine Palmen:
 so wollt ich nach der Engel Weis
 erhöhen deines Namens Preis
 mit tausend schönen Psalmen,
 mit tausend schönen Psalmen.

12) Doch gleichwohl will ich, weil ich noch
 hier trage dieses Leibes Joch,
 auch nicht gar stille schweigen;
 mein Herze soll sich fort und fort
 an diesem und an allem Ort
 zu deinem Lobe neigen,
 zu deinem Lobe neigen.

13) Hilf mir und segne meinen Geist
 mit Segen, der vom Himmel fließt,
 daß ich dir stetig blühe;
 gib, daß der Sommer deiner Gnad
 in meiner Seele früh und spat
 viel Glaubensfrüchte ziehe,
 viel Glaubensfrüchte ziehe.

14) Mach in mir deinem Geiste Raum,
 daß ich dir werd ein guter Baum,
 und laß mich Wurzel treiben.
 Verleihe, daß zu deinem Ruhm
 ich deines Gartens schöne Blum
 und Pflanze möge bleiben,
 und Pflanze möge bleiben.

...

11. Se estus mi, se starus mi,
 ho dolĉa Dio, jam ĉe Vi,
 mi portus palm-foliojn,
 honoron donus mi al vi,
 kun la anĝeloj kantus mi
 plej belajn melodiojn.

12. Ser ĉar ankoraŭ tie ĉi
 en korpa jugo estas mi,
 mi tamen ne silentu.
 Kaj mia koro laŭdu Vin,
 neniam mi forgesu ĝin,
 mi ĉiam ĝin atentu.

13. Min helpu kaj min benu Vi
 per Via graco, kara Di',
 por ke mi ekburĝonu.
 Kaj faru, ke per Via grac'
 mi kredu vere kaj sen lac'
 de l' kredo fruktojn donu.

14. Ho faru, mia kara Di',
 ke funde la spirit' de Vi
 en mi enradikiĝu.
 Kaj faru, ke je Via glor'
 en Via ĝardenego flor'
 por ĉiam mi fariĝu.

...

15) Erwähle mich zum Paradeis
und laß mich bis zur letzten Reis
an Leib und Seele grünen,
so will ich dir und deiner Ehr
allein und sonst keinem mehr
hier und dort ewig dienen.

Verkinto de tiu ĉi Germana poemo estas PAUL GERHARDT (*1607-03-12 – †1676-05-27), publikigita 1653.

Arg-894-1778 (2013-05-26 09:39:32)

Kanto n-ro 371 de la germana "Evangelia Eklezia Kantlibro". Siehe auch: <http://www.liederdatenbank.de/song/207> und <http://www.liederprojekt.org/lieid29195.html>.

Melodie: Augustin Harder (1775-1813), bearbeitet von Friedrich Heinrich Eickhoff (1807-1880).

15. Elektu min por la ĝarden'
de l' paradizo kaj de l' ben'
je mia lasta horo!
Mi volas servi tie ĉi,
kaj post la vivo nur al Vi,
eterne, ho Sinjoro!

Traduko de la Germana poemo "Geh aus, mein Herz" de PAUL GERHARDT (*1607-03-12 – †1676-05-27) en Esperanton de MANFRED RETZLAFF (*1938-11-04) en 1983-09-09.

Arg-894-1779 (2013-05-26 09:45:47)

Pri la poeto Paul Gerhardt vidu la vikipediejon http://de.wikipedia.org/wiki/Paul_Gerhardt. La melodio estas aŭdebla en <http://www.youtube.com/watch?v=Znb72J02-oM>.